

SLM-sanastokokous

10.6.2020 klo 9.00-12.00

- SLM-sanaston hierarkia: päätettävä, jatketaanko nykyisellä mallilla, jossa kaikki termit kuuluvat yhteen tai useampaan kategoriaan (scheme) vai halutaanko kategorioitten tilalle ylätason termit, joita voi myös käyttää 655-kentässä lajityyppiterminä.
 - Jos päädytään jälkimmäiseen vaihtoehtoon, on valittava ylätason termit. Mikä on näiden ylätason termien suhde aineistotyyppiin (kiinteämittaiset kentät, 3XX-kentät)?
 - Miten eri vaihtoehdoissa käsitellään useille aineistotyypeille yhteiset genretermit, esim. kyberpunk? Nykyisessä kategoriamallissa ne voidaan sijoittaa kunkin soveltuvan kategorian ylätasolle.
 - Jos päädytään jatkamaan kategoriamallilla, kategorioita syytä täydentää.
 - Miten sijoitetaan termit, jotka eivät sovi oman hierarkkisen yläkäsitteensä kategoriaan/lajityyppiin? Siirretäänkö tällöin yläkäsite? Esim. blogit-videoblogit: voiko jatkuva julkaisu tai monografia olla muutakin kuin tekstimuotoinen, ja jos ei, siirretäänkö blogit muualle (minne?) vai videoblogit pois blogien alta?
 - PÄÄTÖS: piilotetaan nykyiset kategoriat Fintossa (ensin kehitysversiona) ja lisätään sanastoon ylätermi musiikki, jonka alle siirretään kaikki nykyisessä Musiikin genretermit -kategoriasa olevat termit.
 - kausijulkaisut/jatkuvat julkaisut: käytetäänkö kausijulkaisut-termin alatermejä myös jatkuvien julkaisujen kuvailuun? (kysytään kuvailijoilta)
 - täydennetään hierarkiaa esiin tulevien tarpeitten pohjalta
- Siltauslinjaukset LCGFT-sanastoon
 - Sovittu, että tässä vaiheessa tehdään exactMatchejä, käsitellään kokouksessa muunlaiset siltausehdotukset ja luodaan niiden myötä linjaukset. Miten siltauksia halutaan hyödyntää myöhemmin? Onko exactMatch-suhde paras ratkaisu?
 - voidaan lisätä myös narrowMatch-suhteita. Tapauskohtaisesti voidaan lisätä myös closeMatch-suhteita, mutta ne käsitellään kokouksessa.
- Ohjeistus SLM-termien käytöstä, kun termi liittyy aineiston osaan
 - Sisällönkuvailuoppaaseen Fennican ohjeistus genren merkitsemisestä? Termiä käytetään, jos se sopii kuvaamaan koko julkaisua tai sisällöllisesti merkittävää osaa julkaisusta (esim. henkilöbibliografiat, diskografiat, teosluettelot ja matriikkelit merkitään lähes aina genreksi). Termiä ei kuitenkaan merkitä 650-kenttään, jos se ei ole julkaisun aihe, vaan genren ilmaisemiseen käytetään aina 655-kenttää. Jos genretermi soveltuu kuvaamaan vain pientä osaa julkaisusta, se jätetään kokonaan pois.
 - Jaakko lisää ohjeen oppaaseen
- Ohjeistus SLM-termien käytöstä, kun on vaikea hahmottaa, onko kyse aiheesta vai lajityypistä. Jos termi kuvaa enemmän teoksen sisällön tyyppiä kuin aihetta, se merkitään lajityypiksi 655-kenttään - esim. vitsikirjan genre on vitsit, mutta sen aihe voi olla esim. poliisilaitos. Toisinaan rajanveto on kuitenkin hankalaa jopa ammattilaiselle, saati tavalliselle käyttäjälle.

Lajityyppitermit ovat keskenään hyvin erilaisia, ja voi olla vaikea hahmottaa, että sekä vitsit, että kokoomateokset voivat olla saman teoksen lajityyppisiä, eikä vitsit ole kokoomateoksen aihe. Vielä hankalampaa on, jos aineisto sisältää jäljennöksiä tai tallenteita jostakin lajityypistä, esim.

- valokuvia postikorteista: onko genre valokuvat, postikortit vai molemmat?
<https://github.com/Finto-ehdotus/YSE/issues/7016>
- opetusvideoita eri tanssilajeista, esim.
<https://melinda.kansalliskirjasto.fi/byid/009935777> - onko lajityyppi oppaat, videot vai valssit?
 - tarvitaan ohje sellaisten teosten kuvailuun, jotka sisältävät jäljennöksiä tai tallenteita muista teoksista, esim. videot ja äänitteet, jotka sisältävät tanssi- tai musiikkiteoksia tai kuvateokset, jotka sisältävät jäljennöksiä esim. taideteoksista, tai kokoomateokset, jotka sisältävät jäljennöksiä pienpainatteista. Milloin sisältyvien teosten lajityyppitermejä käytetään myös kokoomateoksen tai tallenteen kuvailussa lajityyppitermeinä?